

School Ondersteunings Profiel

CBS DE SPRANKELING

Inleiding

Het document dat u voor zich heeft liggen is ons schoolondersteuningsprofiel (SOP). Hierin beschrijven wij voor onze hele vereniging maar ook voor onze school welke ondersteuning wij de kinderen kunnen bieden en welke ondersteuning wij niet kunnen bieden. Dit document is opgebouwd uit 4 onderdelen en hieronder zal ik in volgorde de verschillende onderdelen beschrijven.

Hoofdstuk: Kwaliteitskaart Schoolondersteuningsprofiel

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe wij de ondersteuning in onze vereniging hebben opgezet en hoe ons ondersteuningsprofiel eruitziet. U leest hierin hoe wij de (extra) ondersteuning voor onze leerlingen hebben georganiseerd en welke stappen wij zetten als het gewone basisaanbod voor een leerling niet voldoende is om de doelstellingen voor ons onderwijs te behalen. De expertise die wij als vereniging hebben staat ook in dit hoofdstuk beschreven.

Hoofdstuk: Zorgpiramides CBS de Sprankeling

In dit hoofdstuk beschrijven wij hoe wij de zorg specifiek in onze school hebben vormgegeven. Het laat zien dat wij een basisaanbod hebben om de leerdoelen te behalen en dat als er extra ondersteuning nodig is om de leerdoelen te halen wij naar zorgniveau 2 gaan. Als dat nog te weinig ondersteuning biedt aan de leerling en de leerling duidelijk andersoortig onderwijs behoeft dan kunnen we opschalen naar zorgniveau 3, waarbij er wordt gekeken of dat op onze school of op een andere school het beste vorm kan worden gegeven. Wij vinden samenwerking ontzettend belangrijk. Dat betekent dat er gesprekken tussen leerkrachten, ouders en kinderen plaatsvinden wanneer er extra ondersteuning moet worden geboden.

Hoofdstuk: Compact SOP CBS de Sprankeling 2023-2024

In dit hoofdstuk kunt u in één oogopslag zien hoeveel extra zorg er dit schooljaar per groep nodig is en welke extra expertise er aanwezig is in de school. Daarnaast ziet u de kwaliteit van de basisondersteuning. Het compacte SOP is elk schooljaar anders en wordt dus elk schooljaar aangepast.

Hoofdstuk: Toelichting termen en afkortingen SOP

In dit hoofdstuk krijgt u een korte uitleg van de verschillende termen en afkortingen die u in het SOP tegenkomt. Mocht u vragen hebben naar aanleiding van het SOP dan zijn we graag bereid om dat in een persoonlijk gesprek te verduidelijken.

Marc Stallinga, directeur CBS de Sprankeling

Anna de Jong, kwaliteitsmedewerker CBS de Sprankeling

Kwaliteitskaart Schoolondersteuningsprofiel

Doel Schoolondersteuningsplan

De ondersteuningsstructuur is zodanig ingericht dat alle leerlingen de ondersteuning krijgen die nodig is voor een positieve ontwikkeling op zowel cognitief als sociaal-emotioneel gebied. Hieronder worden de belangrijkste elementen van onze ondersteuningsstructuur beschreven.

Inhoud ondersteuningsplan

In dit schoolondersteuningsplan omschrijven we eerst wat de uitgangspunten op bestuursniveau zijn. Daarna wordt beschreven hoe wij de leerlingbegeleiding binnen onze school organiseren in ons streven naar goed onderwijs. Onder goed onderwijs verstaan we onderwijs waarbij tegemoet wordt gekomen aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen en waarbij er extra aandacht is voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

We beschrijven:

- Uitgangspunten PCBO (bestuursniveau)
- Ondersteuning op schoolniveau;
- De rol van de kwaliteitsmedewerker;
- Onderzoek en overleg;
- Op school aanwezige deskundigheid;
- Aandacht en tijd voor de leerling;
- De positie van ouders;
- De zorgplicht;
- Beschrijving en aanvraag van extra ondersteuning.

Uitgangspunten PCBO (bestuursniveau)

PCBO--scholen zijn professioneel ingericht om verantwoorde keuzes te maken voor wat nodig is voor goed onderwijs. De scholen werken volgens de cyclus van handelingsgericht werken (HGW).

Zorgpiramide per school

PCBO-scholen gebruiken de zorgpiramides als gesprekskaart naar alle betrokkenen om de grens van zorg te beschrijven. Deze zorgpiramide is in de basis gelijk met een aantal school specifieke aanvullingen (zie website scholen).

- onder regie en verantwoordelijkheid school
  - zo nodig met inzet expertise andere scholen en/of ketenpartners
  - zonder specifiek arrangement of ontwikkelingsperspectief.
-
- PCBO-scholen volgen de protocollen dyslexie, dyscalculie, medisch handelen en veiligheid.
  - Extra ondersteuning op PCBO-scholen is bedoeld als een interventie met als doel dat er een transfer naar de groep volgt. De extra ondersteuning (zorgniveau 2) van een leerling staat beschreven in een OPP. Interventies die PCBO-scholen plegen ten behoeve van extra ondersteuning staan in dienst van algemeen groepsgericht onderwijs: een leerling moet in een groep van leerlingen zelfstandig kunnen functioneren. PCBO-scholen geven geen individueel of speciaal onderwijs.
  - De keuzes waaraan de middelen van extra ondersteuning worden besteed, liggen bij de individuele scholen.

- De extra ondersteuning op gebied van visuele beperking en spraak/taal worden uitgevoerd door respectievelijk cluster 1 en cluster 2. PCBO-scholen verzorgen zelf geen tweedelijnszorg. Door ketenpartners (en eventuele derden) geboden tweedelijnszorg moet dienend zijn aan de basisondersteuning, en kan daar slechts tijdelijk voor in de plaats komen.
- PCBO-scholen werken nauw samen met de Gebiedsteams, leerplichtambtenaar, GGD of vergelijkbare instellingen (ketenpartners). Deze samenwerking heeft als doel dat kinderen met problematiek anders dan onderwijs gerelateerd, vroegtijdig en gerichte hulp krijgen vanuit de hulpverlening en/of gemeente.
- In geval van gedragsproblemen roepen PCBO-scholen, na en zoveel mogelijk in overleg met de ouders, ondersteuning in van betrokken ketenpartners. Als de fysieke en sociale veiligheid of de ongestoorde voortgang van het onderwijs van de leerling zelf en/of anderen niet gegarandeerd kan worden, kan PCBO over gaan tot schorsen en verwijderen.
- Als een PCBO-school aangeeft dat zij niet in de onderwijsbehoeften kan voorzien van een individuele leerling volgt een procedure van 'het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring'. Hiervoor vult de school het groeidocument aan en levert dit aan bij het desbetreffende samenwerkingsverband. Uit het groeidocument moet blijken dat de school zich maximaal heeft ingespannen om te voorzien in de behoefte aan onderwijs en ondersteuning van het kind. De school bespreekt dit met de ouders en de ouders moeten akkoord gaan met het handelingsdeel van het groeidocument.
- In geval van zij-instroom: PCBO-scholen hebben te maken met grenzen aan wat verantwoord nodig is voor het kind en wat zij kunnen bieden aan extra ondersteuning. Elke aanmelding is maatwerk. PCBO-scholen gaan na welke ondersteuningsbehoeften bestaan en of de betreffende school op dat moment de ondersteuning kan aanbieden.
- Als PCBO-scholen het niet verantwoord vinden om een leerling te plaatsen, dan zullen zij in het kader van de zorgplicht een andere school zoeken.

De rol van de kwaliteitsmedewerker

De Kwaliteitsmedewerker draagt als generalist bij aan de ontwikkeling en implementatie van het ondersteunings- en kwaliteitsbeleid (zowel bovenschools als op de scholen) én levert een bijdrage aan de professionalisering van medewerkers (begeleiding/coaching en scholing). De Kwaliteitsmedewerker legt verantwoording af aan de directeur (en). De werkzaamheden worden verricht op één of meerdere scholen. De Kwaliteitsmedewerker levert een bovenschoolse beleidsbijdrage, ondersteunt scholen, begeleidt (startende) leerkrachten, leraarondersteuners en onderwijsassistenten en bevordert de eigen professionaliteit en die van de medewerkers. Op een school zijn een directeur, meerdere typen leraren en ondersteunende personeelsleden werkzaam. Een uitgebreide functieomschrijving van de kwaliteitsmedewerker staat beschreven in het functieboek PCBO Dantumadiel.

Onderzoek en overleg

Wanneer de leraar (en/of ouders) problemen signaleert, wordt er gezocht naar een methode om met deze zorg om te gaan. Wanneer het een jaargroep overstijgende zorg betreft of wanneer de leraar geen oplossing weet, wordt dit met de kwaliteitsmedewerker besproken. Samen met de kwaliteitsmedewerker wordt, indien nodig, naar een oplossing gezocht. Dit wordt altijd vanuit de hulpvraag van de leerling gezien. De ondersteuning wordt (in de klas) door de leraar geboden. Wanneer het effect van de zorg niet voldoende blijkt, wordt samen met de kwaliteitsmedewerker bekeken of er aanpassingen in de klas gedaan dienen te worden aan geboden zorg of dat extra individuele begeleiding nodig is.

Bij PCBO aanwezige deskundigheid

- a. Als orthopedagoog geschoolde kwaliteitsmedewerker
- b. Kwaliteitsmedewerkers met diverse expertise (o.a. dyslexie/dyscalculie/taal/lezen/rekenen/gedrag)
- c. Extern ingehuurd orthopedagoog/ GZ psycholoog (Centraal Nederland)

Aandacht en tijd voor de leerling

PCBO probeert de groepen zo klein mogelijk te houden. Dit houdt in dat de ondersteuning van de leerling plaats vindt door de eigen leraar in de eigen groep. Er zijn echter leerlingen die voor een tijdelijke periode behoefte hebben aan meer ondersteuning. Leraar, kwaliteitsmedewerker en onderwijsassistent overleggen over deze extra ondersteuning, voornamelijk naar aanleiding van evaluatie van doelen in de groepsbespreking. De onderwijsassistenten kunnen (beperkt) worden ingezet ten behoeve van extra begeleiding of ondersteuning binnen de groep. Langdurige individuele ondersteuning is alleen mogelijk als er een arrangement wordt aangevraagd zodat er extra ondersteuning kan worden ingehuurd. Een belangrijk doel van deze tijdelijke extra ondersteuning is om de leerling extra succeservaringen op te laten doen, waardoor het zich in de groep vaak minder onzeker voelt op een bepaald vakgebied. Op school is de onderwijsassistent aanwezig ter ondersteuning van de leraar in de groep of begeleiding van individuele leerlingen/kleine groepjes leerlingen buiten de groep. De eindverantwoordelijkheid voor hulp aan leerlingen blijft altijd bij de groepsleraar liggen.

Er is bij PCBO-deskundigheid aanwezig op het gebied van leerlingen met:

- d. Problemen naar aanleiding van cognitieve capaciteiten, zoals algehele beneden gemiddelde cognitieve capaciteiten en leerproblemen op het gebied van taal, lezen en rekenen.
- e. Lichte ondersteuningsbehoeften met gedragsproblemen, bijvoorbeeld met betrekking tot het bieden van duidelijkheid, structuur en voorspelbaarheid.
- f. Leerlingen met een ontwikkelvoorsprong en/of behoefte aan uitdaging in de lesstof.

De positie van ouders

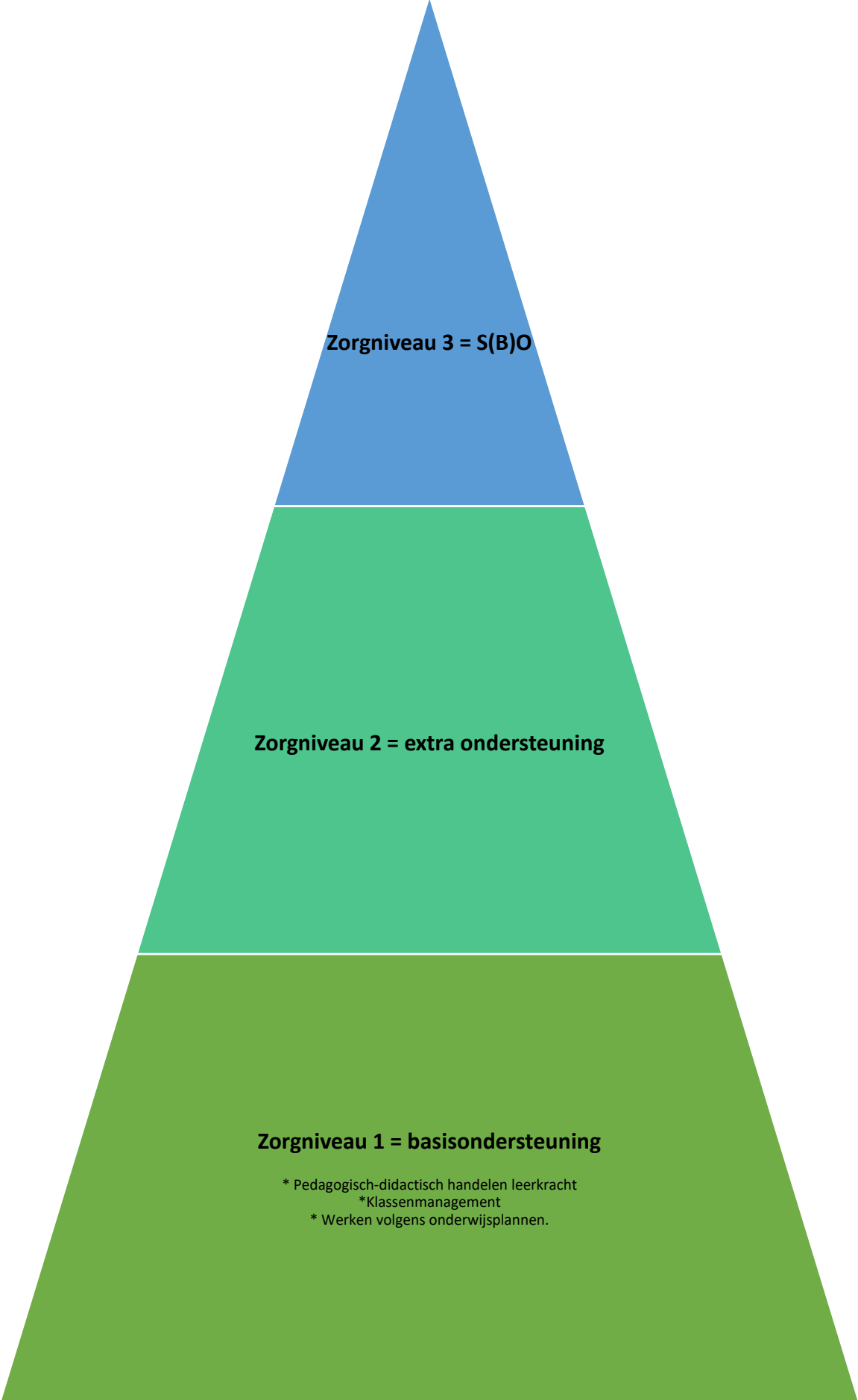
Leerlingen met leer- en/of gedragsproblemen krijgen zoveel mogelijk aangepaste ondersteuning binnen onze school. Van deze leerlingen brengen wij de onderwijsbehoeften in kaart zodat er adequaat kan worden aangesloten bij wat de leerling nodig heeft, binnen de mogelijkheden van de school. Zoals eerder beschreven fungeren toetsen, observatiemiddelen en observaties van de leraar als filter. Ouders spelen hierbij ook een belangrijke rol. Ook zij kunnen signaleren en kenbaar maken dat hun kind een probleem heeft en hebben zicht op belemmerende of stimulerende factoren vanuit de thuissituatie. Ouders en school zijn immers samen verantwoordelijk voor een goede ontwikkeling van hun kind. Wanneer er sprake is van extra ondersteuning, wordt dit te allen tijde met ouders gecommuniceerd. Wij zien ouders als partner als het gaat om de ondersteuning van hun kind. Zowel van leraren als ouders wordt verwacht dat zij open communiceren en dat zij zich proactief en coöperatief opstellen.

Zorgplicht

PCBO-scholen hebben, zoals elke basisschool, zorgplicht. Dit houdt in dat wij zorgvuldig onderzoeken welke begeleiding elke leerling nodig heeft en dat wij dat ook bieden ("Basisondersteuning"). De school, ouders, de leerling, de adviseurs en eventueel andere betrokken externen kunnen echter tot de conclusie komen dat de school niet meer de juiste begeleiding kan bieden, of dat de school niet

meer de juiste plek is voor de betreffende leerling op dit moment en op deze manier. Als dit het geval is gaan we onderzoeken hoe wij wel de juiste begeleiding kunnen bieden. Dit kan zijn door middel van het inzetten van Passend Onderwijs gelden, waardoor wij extra geldelijke middelen tot onze beschikking krijgen om de leerling te begeleiden (“Extra ondersteuning”). Ook kan het zijn dat de leerling beter op zijn plek is en meer adequate begeleiding kan krijgen op een school voor speciaal (basis)onderwijs. Dit wordt besproken in samenspraak met ouders, en eventueel betrokken externen. Hiervoor dient een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aangevraagd te worden bij het samenwerkingsverband. Dit gebeurt d.m.v. het opstellen en indienen van een door school opgesteld OPP. Alle aanvragen worden gedaan vanuit school, in overleg en overeenstemming met ouders. De school bepaalt of passend onderwijs op eigen school kan worden geboden met de zorgpiramide als gesprekskader. Het Samenwerkingsverband Fryslân heeft voor het aanbod vanuit de zorgplicht een stroomschema op haar website gezet. <https://www.passendonderwijsinfryslan.nl/content-menu/aanmelden/aanmelden/>

Zorgpiramides CBS de Sprankeling

Zorgniveau 3 = S(B)O

Zorgniveau 2 = extra ondersteuning

Zorgniveau 1 = basisondersteuning

* Pedagogisch-didactisch handelen leerkracht

* Klassenmanagement

* Werken volgens onderwijsplannen.

Sociaal-emotionele ontwikkeling & 'leren leren'

Zorgniveau 1 = basisondersteuning

Startbekwame leerkrachten

- * Pedagogisch-didactisch handelen leerkracht
- * Klassenmanagement
- * Werken volgens onderwijsplannen.
- * Kanjermethode (leerkrachten met licentie A/B/C)
- * Process Communication Model (bewustwording)
- * Collegiale consultatie en communicatie ouders en betrokken externen.
- * Basiskennis van 'leren leren' strategieën/ executieve functies bij lichte ondersteuningsvragen (vanuit vragenlijsten IEP/ KanVAS)

Basisbekwaam/vakbekwaam/excellente leerkrachten

- * Omgaan met verschillen (intensivering KanVAS)
- * Vragenlijsten (docentenvragenlijst, leerlingvragenlijst, sociale veiligheid)
- * Signaleren belemmeringen t.a.v. het leren a.d.h.v. observaties, zicht op ontwikkeling d.m.v. dagelijkse observatie,
- * Aanmelding kortdurende (externe of interne) programma's bijv. SOVA (Samenspel/ Leer te durven), mindset, executieve functies, Kanjer, SMW enz. (via kwaliteitsmedewerker)

> Zicht op ontwikkeling dagelijks via Klasseplan, halfjaarlijks via ParnasSys (zie onderwijsplan Zicht op ontwikkeling)

Zorgniveau 2 = extra ondersteuning

- * Afweging of het een probleem in de groep is of individueel.
- * Een beroep doen op een gedragspecialist voor advies over ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag, sociaal-emotionele ontwikkeling en 'leren leren'. Op de Sprankeling zijn er onderwijsassistenten met brede kennis, is er een gedragspecialist en een orthopedagoog.
- * Verdieping vanuit leerlingvolgsysteem
- * Handelen volgens protocol sociale veiligheid KanVAS/ pestprotocol
- * Verbinding leggen met hulpverlening, SMW, Centraal Nederland, jeugdhulpverlening en jeugdgezondheidszorg.
- * Opstellen en uitvoeren ontwikkelperspectief vanwege eigen leerlijn (OPP).
- * Informatie verwerven m.b.t. gediagnosticeerde gedragsproblemen + aanpak beschrijven in Kaart van aanpak
- * (preventief) bespreken consultatieve leerlingbespreking Centraal Nederland
- * Verdiepend onderzoek/observatie/ interventie Centraal Nederland
- * Aanvraag onderwijs-arrangement
- * Ondersteuning vanuit S(B)O

> Waar mogelijk zet de leerkracht de adviezen om in handelen. Waar individuele ondersteuning (of klein groepje) nodig is, is er tijdelijke individuele ondersteuning mogelijk bij een onderwijsassistent met als doel terugkeer handelen naar zorgniveau 1. Wanneer de situatie een intensieve behandeling vraagt, is verbinden met externe hulpverlening nodig.

> Zicht op ontwikkeling 'ondersteuning' in Klasseplan

Zorgniveau 3 = S(B)O

Volledig onderwijs volgen op S(B)O

De ondersteuningsvraag van de leerling overstijgt de basisondersteuning en tijdelijke extra ondersteuning. De begeleiding wordt georganiseerd en uitgevoerd door externen. Het aanbod van CBS de Sprankeling is niet passend (genoeg) voor de leerling.

Wanneer deze tijdelijke inzet niet voldoende ontwikkeling mogelijk maakt, wordt een TLV aangevraagd en wordt er vanuit de zorgplicht een passender aanbod op een andere school gezocht.

Zorgniveau 3 = S(B)O

Ontwikkelingsperspectief nodig bij:

* aanvraag extra ondersteuning cluster 1,2,3,4 (basisondersteuning volstaat niet).

* aanvraag arrangement of toelaatbaarheidsverklaring.

Registratie:

*Bijzonderheden op dagelijks niveau worden genoteerd in het logboek van Klasseplan (of groepsmap).

*Analyses van IEP toetsen in ParnasSys.

*Zorgnotities, incidenten en documenten in ParnasSys.

Zorgniveau 2 = extra ondersteuning

Zorgniveau 1 = basisondersteuning

* Pedagogisch-didactisch handelen leerkracht

*Klassenmanagement

* Volgens protocol medisch handelen PCBO Dantumadiel

* Niet-voorbehouden handelingen , vrijwillig en onder eigen persoon.
Aansprakelijkheid en verantwoordelijkheid van ouders.

Fysieke ontwikkeling, zelfredzaamheid en belastbaarheid

Zorgniveau 1 = basisondersteuning

Startbekwame leerkrachten/ basisbekwaam/ vakbekwaam/ excellente leerkrachten

- * Pedagogisch-didactisch handelen leerkracht
- * Klassenmanagement
- * Niet voorbehouden handelingen
- * Het organiseren van passende ondersteuning vindt altijd plaats in samenwerking met betrokken instanties en ouders.
- * De school is in staat om afspraken met ouders omtrent en met expliciete toestemming van ouders voor uitvoering van medische handelingen of het toedienen van medicijnen vast te leggen in een overeenkomst of verklaring.
- * Volgens medisch protocol en zindelijkheidsbeleid (uitzondering medische redenen).
- * De school is in staat om te organiseren dat, met toestemming van ouders, de volgende medische handelingen, die niet vragen om een BIG-registratie uitgevoerd kunnen worden: toedienen van orale medicatie (w.o. puffen), geven van sondevoeding, toedienen van diabetesmedicatie (via pomp) en controle van glucosewaarden.

Leerkrachten met BIG registratie

- *Vrijwillige en bekwaam (BIG registratie) mag de leerkracht voorbehouden medische handelingen verrichten.

Zorgniveau 2 = extra ondersteuning

- * Fysieke aanpassingen voor leerlingen met een visuele (cluster 1) of auditieve/communicatieve beperking (cluster 2), vallen niet onder de basisondersteuning. Deze aanpassingen worden in principe gerealiseerd in samenspraak met ambulant begeleiders van cluster 1 (Visio) en cluster 2 (Kentalis) en cluster 3 (Thuiszorg).
- * Contact landelijk netwerk Ziezon. Een consulent OZL (onderwijs zieke leerling) wordt betrokken voor advies over aanpassingen van het onderwijs bij chronische ziekte of een leerling die in het ziekenhuis is opgenomen.
- *Expertise Steunpunt Onderwijs Noord
- * Bij langdurig zieke kinderen is de school in staat de leerling op een alternatieve wijze te betrekken bij de dagelijkse didactische, pedagogische en sociale onderwijspraktijk (bv. Met Klasgenoot/ KlasseContact). Een zo optimaal mogelijke doorgaande leerlijn op sociaal en onderwijskundig gebied creëren.
- * De school beschikt over een afgesloten plek voor het bewaren van medicijnen en heeft afspraken gemaakt over het beheer hiervan. De school heeft een ruimte waar behandelingen en medische handelingen kunnen worden uitgevoerd.

> Waar mogelijk zet de leerkracht de adviezen en afspraken om in handelen. Wanneer de situatie té intensieve blijkt in een grote groep of het geheel van het verzorgen van onderwijs wordt de grens van zorg besproken met ouders en betrokkenen.

Zorgniveau 3 = S(B)O

Volledig onderwijs volgen op S(B)O

NT2 leerlingen hebben de mogelijkheid om onderwijsaanbod op de taalscholen te volgen.

NB: leerkrachten worden nooit verplicht tot het uitvoeren van een medische handeling, ook al is het een afspraak binnen de basisondersteuning. In goed overleg en op vrijwillige basis, vanuit eigen persoon. Aansprakelijkheid ligt altijd bij de ouders, nooit bij de school, wanneer de intentie juist was.

De ondersteuningsvraag van de leerling overstijgt de basisondersteuning en tijdelijke extra ondersteuning. De begeleiding wordt georganiseerd en uitgevoerd door externen. Het aanbod van CBS de Sprankeling is niet passend (genoeg) voor de leerling.

Wanneer deze tijdelijke inzet niet voldoende ontwikkeling mogelijk maakt, wordt een TLV aangevraagd en wordt er vanuit de zorgplicht een passender aanbod op een andere school gezocht.

Zorgniveau 3 = S(B)O

Zorgniveau 2 = extra ondersteuning

Zorgniveau 1 = basisondersteuning

- * Pedagogisch-didactisch handelen leerkracht
- * Klassenmanagement
- * Werken volgens onderwijsplannen.
- * ERWD-protocol: fase groen, geel, oranje

Ontwikkelingsperspectief nodig bij:

* aanvraag extra ondersteuning cluster 1,2,3,4 (basisondersteuning volstaat niet).

* aanvraag arrangement of toelaatbaarheidsverklaring.

Registratie:

* Bijzonderheden op dagelijks niveau worden genoteerd in het logboek van Klasseplan (of groepsmap).

* Analyses van IEP toetsen in ParnasSys.

* Zorgnotities, incidenten en documenten in ParnasSys.

Rekenontwikkeling

Zorgniveau 1 = basisondersteuning

Startbekwame leerkrachten

- * Pedagogisch-didactisch handelen leerkracht
- * Klassenmanagement
- * Werken volgens onderwijsplannen.
- * Diagnostisch gesprek
- * Leerlingdossier opbouwen

Basisbekwaam/vakbekwaam/excellente leerkrachten

- * Signaleren volgens dyscalculie protocol PCBO Dantumadiel/Centraal Nederland
- * ERWD-protocol 4 fasen: fase groen, geel en oranje. Signaleren (ernstige) rekenen- en wiskunde problemen, welke kenmerkend zijn voor dyscalculie obv korte cyclus en lange cyclus
- * ERWD-protocol 4 fasen: fase groen, geel en oranje.

> Zicht op ontwikkeling dagelijks via Klasseplan, halfjaarlijks via ParnasSys (zie onderwijsplan Zicht op ontwikkeling)

Zorgniveau 2 = extra ondersteuning

- * Afweging of het een probleem in de groep is of individueel.
- * Een beroep doen op een rekenspecialist voor advies over ondersteuningsbehoeften op het gebied van rekenen, wiskunde en dyscalculie. Op de Sprankeling is tevens een rekencoördinator.
- * Verdieping vanuit leerlingvolgsysteem
- * Verdieping middels Bareka, UGT-R ....
- * In samenwerking met bestuur, ouders verwijzen naar de juiste partijen voor diagnose. ERWD-indicatie vanaf groep 5 of dyscalculieverklaring vanaf groep 6 en behandeling voor dyscalculie. (fase rood)
- * Consultatieve leerlingbespreking Centraal Nederland, volgens protocol dyscalculie
- * Opstellen en uitvoeren ontwikkelperspectief vanwege eigen leerlijn (OPP).
- * Verdiepend onderzoek/observatie/ interventie Centraal Nederland
- * Aanvraag onderwijs-arrangement
- * Ondersteuning vanuit S(B)O

> Waar mogelijk zet de leerkracht de adviezen om in handelen. Waar individuele ondersteuning (of klein groepje) nodig is, is er tijdelijke individuele ondersteuning mogelijk bij een onderwijsassistent met als doel terugkeer handelen naar zorgniveau 1. Wanneer de situatie een intensieve behandeling vraagt, is verbinden met externe hulpverlening nodig.

> Zicht op ontwikkeling 'ondersteuning' in Klasseplan

Zorgniveau 3 = S(B)O

Volledig onderwijs volgen op S(B)O

Fase groen: een normale rekenwiskundige ontwikkeling. De onderwijsbehoeften zijn niet specifiek.

Fase geel: er doen zich in de ontwikkeling geringe rekenwiskunde problemen voor op deelgebieden. Op die deelgebieden ontstaan specifieke onderwijsbehoeften.

Fase oranje: er doen zich ernstige rekenwiskunde problemen voor, die in principe door deskundige begeleiding oplosbaar zijn binnen de school. Er is sprake van specifieke onderwijsbehoeften op het gebied van rekenwiskunde.

Fase rood: er doen zich ernstige en hardnekkige rekenwiskunde problemen voor, die in principe zijn te begeleiden binnen de school, maar waarbij mogelijk externe ondersteuning gewenst is. De specifieke onderwijsbehoeften op het gebied van rekenwiskunde zijn structureel.

De ondersteuningsvraag van de leerling overstijgt de basisondersteuning en tijdelijke extra ondersteuning. De begeleiding wordt georganiseerd en uitgevoerd door externen. Het aanbod van CBS de Sprankeling is niet passend (genoeg) voor de leerling.

Wanneer deze tijdelijke inzet niet voldoende ontwikkeling mogelijk maakt, wordt een TLV aangevraagd en wordt er vanuit de zorgplicht een passender aanbod op een andere school gezocht.

Zorgniveau 3 = S(B)O

Zorgniveau 2 = extra ondersteuning

Zorgniveau 1 = basisondersteuning

- * Pedagogisch-didactisch handelen leerkracht
- * Klassenmanagement
- * Werken volgens onderwijsplannen.

Ontwikkelingsperspectief nodig bij:

* aanvraag extra ondersteuning cluster 1,2,3,4 (basisondersteuning volstaat niet).

* aanvraag arrangement of toelaatbaarheidsverklaring.

Registratie:

* Bijzonderheden op dagelijks niveau worden genoteerd in het logboek van Klasseplan (of groepsmap).

* Analyses van IEP toetsen in ParnasSys.

* Zorgnotities, incidenten en documenten in ParnasSys.

Lees- en spellingsontwikkeling

Zorgniveau 1 = basisondersteuning

Startbekwame leerkrachten

- * Pedagogisch-didactisch handelen leerkracht
- * Klassenmanagement
- * Werken volgens onderwijsplannen.
- * Leerlingdossier opbouwen

Basisbekwaam/vakbekwaam/excellente leerkrachten

- * Signaleren volgens dyslexieprotocol PCBO Dantumadiel.+ overzicht www.dyslexiecentraal.nl
  - * Signaleren (ernstige) lees- en spellingsproblemen, welke kenmerkend zijn voor dyscalculie obv korte cyclus en lange cyclus
  - * Ondersteuningsniveau 1,2,3 volgens de protocollen leesproblemen en dyslexie (www.dyslexiecentraal.nl).
  - * BOUW! + evt. vervolg Letterster
- > Zicht op ontwikkeling dagelijks via Klasseplan, halfjaarlijks via ParnasSys (zie onderwijsplan Zicht op ontwikkeling)

Zorgniveau 2 = extra ondersteuning

- * Afweging of het een probleem in de groep is of individueel.
- * Een beroep doen op een taal/dyslexiespecialist voor advies over ondersteuningsbehoeften op het gebied van lees- en spellingsontwikkeling. Op de Sprankeling is tevens een taalcoördinator.
- * Verdieping vanuit leerlingvolgsysteem
- * Verdieping middels diagnostische instrumenten
- * In samenwerking met bestuur, ouders verwijzen naar de juiste partijen voor diagnose en behandeling (ondersteuningsniveau 4)
- * Consultatieve leerlingbespreking Centraal Nederland, volgens protocol dyslexie
- * Opstellen en uitvoeren ontwikkelperspectief vanwege eigen leerlijn (OPP).
- * Verdiepend onderzoek/observatie/ interventie Centraal Nederland
- * Aanvraag onderwijs-arrangement
- * Ondersteuning vanuit S(B)O

> Waar mogelijk zet de leerkracht de adviezen om in handelen. Waar individuele ondersteuning (of klein groepje) nodig is, is er tijdelijke individuele ondersteuning mogelijk bij een onderwijsassistent met als doel terugkeer handelen naar zorgniveau 1. Wanneer de situatie een intensieve behandeling vraagt, is verbinden met externe hulpverlening nodig.

> Zicht op ontwikkeling 'ondersteuning' in Klasseplan

Zorgniveau 3 = S(B)O

Volledig onderwijs volgen op S(B)O

NB: Logopedische ondersteuning ter bevordering van de taalontwikkeling, valt onder het basisaanbod van de zorgverzekeraar.

Specialistische dyslexiebehandeling door een particuliere organisatie voor leerlingen zonder de diagnose ED valt niet onder de basisondersteuning. Bekostigd door de gemeente. De school kan wel het onderzoek aanvragen.

Ondersteuning bij lezen en spellen op school

Bij leerlingen met lees- en spellingproblemen is intensieve en passende begeleiding in het onderwijs nodig. Tijdens de begeleiding komt er zicht op het tempo waarin de vaardigheid van de leerling groeit en op de hardnekkigheid van eventuele problemen. Hierbij wordt ondersteuning geboden op verschillende niveaus. Om hiermee aan de slag te gaan zijn er verschillende handreikingen en andere documenten ontwikkeld en te vinden op www.dyslexiecentraal.nl

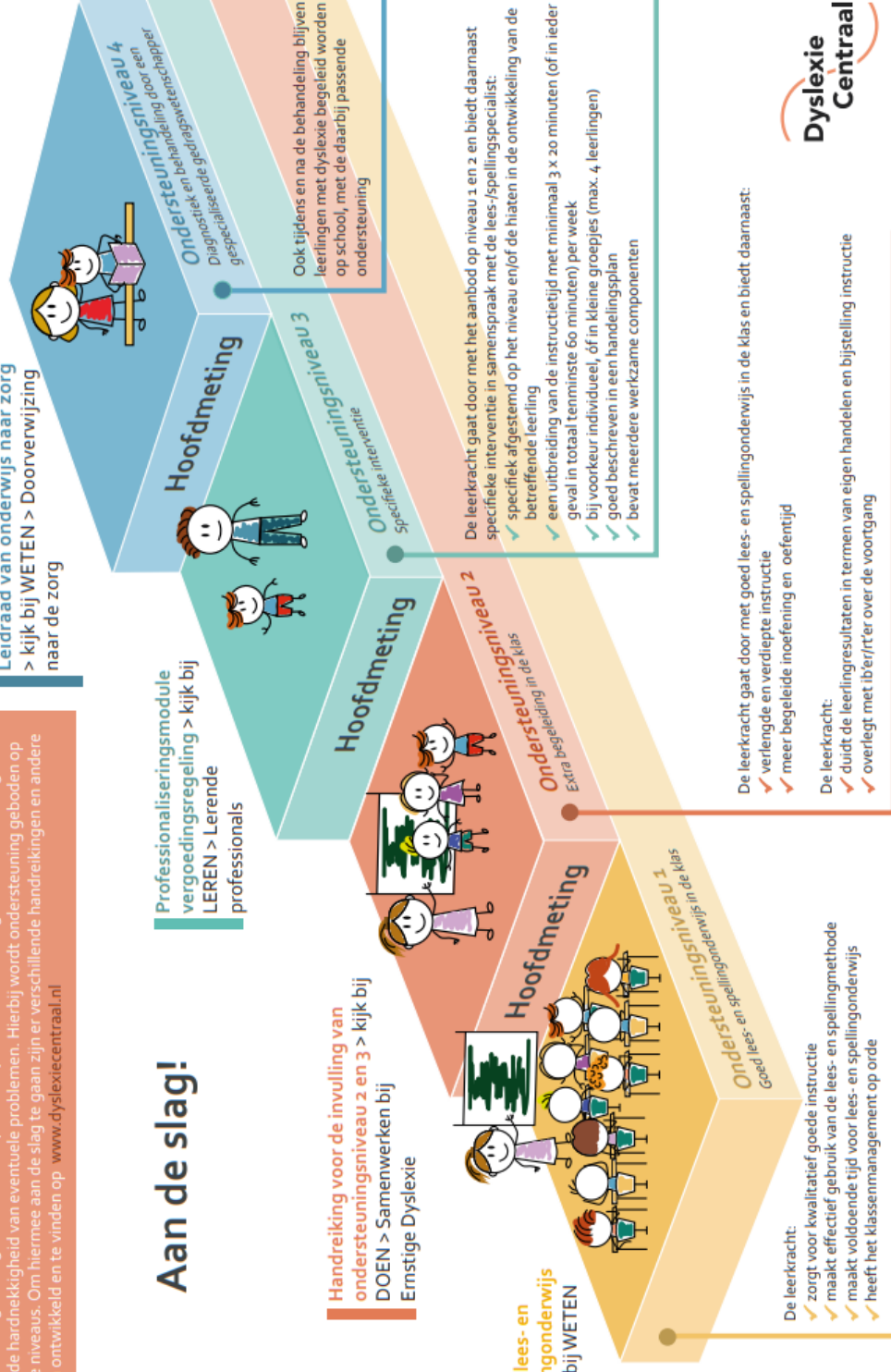
Leidraad van onderwijs naar zorg
> kijk bij WETEN > Doorverwijzing naar de zorg

Aan de slag!

Professionaliseringsmodule
vergoedingsregeling > kijk bij
LEREN > Lerende
professionals

Handreiking voor de invulling van
ondersteuningsniveau 2 en 3 > kijk bij
DOEN > Samenwerken bij
Ernstige Dyslexie

Goed lees- en
spellingonderwijs
> kijk bij WETEN

De ondersteuningsvraag van de leerling overstijgt de basisondersteuning en tijdelijke extra ondersteuning. De begeleiding wordt georganiseerd en uitgevoerd door externen. Het aanbod van de reguliere basisschool is niet passend (genoeg) voor de leerling.

Wanneer deze tijdelijke inzet niet voldoende ontwikkeling mogelijk maakt kan een TLV aangevraagd worden en/of wordt er vanuit de zorgplicht een passender aanbod op een andere school gezocht.

Zorgniveau 3 = SO of voltijd HB

Ontwikkelingsperspectief nodig bij:

* aanvraag extra ondersteuning cluster 1,2,3,4 (basisondersteuning volstaat niet).

* aanvraag toelaatbaarheidsverklaring.

* eigen leerlijn

* plaatsing externe plusgroep

Registratie:

* Bijzonderheden op dagelijks niveau worden genoteerd in het logboek van Klasseplan/ groepsmap/mijn weektaak).

* Analyses van IEP toetsen in ParnasSys.

* Zorgnotities, incidenten en documenten in ParnasSys.

Zorgniveau 2 = extra ondersteuning

* Eigen leerlijn/ (deels) versnellen

* Interne plusgroep: werken aan persoonlijke doelen

* Externe plusgroep: werken aan persoonlijke leerstofoverstijgende doelen in compacten.

Zorgniveau 1 = basisondersteuning

* Pedagogisch-didactisch handelen leerkracht

* Klassenmanagement

* Werken volgens onderwijsplannen: pluslijn/ plustaken in de verwerking

* Compacten en verrijken van het aanbod: Acadin, levelwerk

Begaafdheidskenmerken en (hoog)begaafdheid

Zorgniveau 1 = basisondersteuning

Startbekwame leerkrachten

- * Pedagogisch-didactisch handelen leerkracht
- * Klassenmanagement
- * Werken volgens onderwijsplannen met de differentiatiemogelijkheden van de methode: Plusboeken, drie steropdrachten, Zon-lijn, et cetera.
- * Collegiale consultatie en communicatie ouders en betrokken externen.
- * Basiskennis kenmerken hoogbegaafdheid, teneinde te kunnen screenen (jaarlijkse screening, tussentijdse signalen vanuit leerling en/of ouders)
- * Basiskennis van 'leren leren' strategieën/ executieve functies bij lichte ondersteuningsvragen (vanuit vragenlijsten IEP/ KanVAS/Sidi PO)

Basisbekwaam/vakbekwaam/excellente leerkrachten

- * Omgaan met verschillen: afnemen van schaduwtoetsen en deze vertalen in keuzes op het gebied van instructie en verwerking van leerlingen.
- * Op basis van 'controle van begrip' tijdens de instructie flexibel doelgerichte keuzes maken voor de leerling.
- * Aanvullende vragenlijsten Sidi PO: diagnostiek.
- * Signaleren belemmeringen t.a.v. het leren a.d.h.v. observaties, zicht op ontwikkeling d.m.v. dagelijkse observatie.
- * Overleg met interne en externe deskundigen die betrokken zijn bij de specifieke zorg.

Zorgniveau 2 = extra ondersteuning

- * Individuele onderwijsbehoeften zijn het uitgangspunt, mogelijkheden voor clustering en groepsdoorbrekend werken meenemen in de planvorming.
- * Overleg met de kwaliteitsmedewerker, (H)B-coördinator en eventueel de bovenschoolse (H)B-coördinator.
- * Verdieping vanuit Sidi PO en leerlingvolgsysteem, zorgen dat een eventuele voorsprong goed in kaart is.
- * Verbinding leggen met hulpverlening, SMW, Centraal Nederland, jeugdhulpverlening en jeugdgezondheidszorg.
- * Opstellen en uitvoeren ontwikkelperspectief vanwege eigen leerlijn (OPP).
- * Overweging versnelling in overleg met betrokkenen en team en op basis van versnellingswenselijkheidslijst.
- * (preventief) bespreken consultatieve leerlingbespreking Centraal Nederland
- * Verdiepend onderzoek/observatie/ interventie Centraal Nederland en/of externe partij met specifieke HB-expertise (bijv. HB-punt).
- * Aanmelden en plaatsing bovenschoolse plusgroep (bovenbouw).
- * Ondersteuning vanuit SO/volt. HB waar dat kan/ nodig is.

Zorgniveau 3 = SO of voltijd HB-onderwijs

Volledig onderwijs volgen op voltijd HB- onderwijs of SO.

Bijlage: Routekaart (hoog)begaafde kinderen uit 'handboek basis-ondersteuning SWV Friesland'

Routekaart (hoog)begaafted kinderen

Handreiking voor hoogbegaafde leerlingen

ROUTEKAART

groep 1 t/m 8

PRAATPLAAT

De routekaart geeft de mogelijkheid binnen de eigen organisatie in gesprek te gaan over het signaleren van leerlingen met kenmerken van begaafdheid, met tot doel het bieden van passend onderwijs vanaf groep 1.

7 UITGANGSPUNTEN

We werken vanuit het model van Handlingsgericht Werken (HCW):

waarnemen - begrijpen - plannen - realiseren

- Doelgericht werken
- Onderwijsbehoeften van de leerling centraal stellen
- Afstemming en samenwerking tussen kind en zijn omgeving
- De leerkracht doet er toe
- Positieve aspecten zijn van groot belang
- Constructieve samenwerking tussen school en ouders
- De werkwijze is systematisch en transparant

(VROEG)TIJDIG SIGNALEREN EN BEGELEIDEN

Kunnen aansluiten op de ontwikkelbehoeften en het - potentieel van de leerlingen met begaafdheidskenmerken begint bij het herkennen van de kenmerken van begaafdheid. Wat jouw teamleden als begaafdheidskenmerken zien, hangt af van hun visie op hoogbegaafdheid. Visie bepaalt hoe je tegen zaken aankijkt, wat je belangrijk vindt welke beslissingen je neemt en welke prioriteiten je stelt.

- Signaleren van kenmerken: (hoog)begaafde leerlingen in beeld brengen
- Onderzoeken, gegevens verzamelen: onderwijs- en leerbehoeften in kaart brengen
- Plan van aanpak, aan de slag: passend onderwijs bieden

KENNISGROEP HB

- kennis en ervaringen delen en vergroten
- elkaar inspireren, ideeën bundelen
- kansen en mogelijkheden zoeken

HOOGBEGAADE LEERLINGEN
IN BLEED BRENGEN

SIGNALEREN

SIGNALEREN VAN KENMERKEN

OVERDRACHT

INFORMATIE VAN ANDERE ORGANISATIES

- Peuteropvang
- Voorschoolse voorzieningen
- Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
- Vorige school

OUDELS

BIJ AANKOMING

Ouders delen hun vermoeden van een ontwikkelingsvoorsprong/ (hoog)begaaftheid bij de aanmelding op school (stake, aanmeldformulier, kennismaking)

SCHOOL

LEERKRACHT, IB-ER, CPO-ER

De leerkracht, IB-er of CPO-er heeft een vermoeden van een ontwikkelingsvoorsprong/ (hoog)begaaftheid.

WAT VALT ONS OP?

- Zijn/vaanzichten
- Profielen begaafde leerlingen
- Leermotivatie
- Onderprestaten
- Creatief denken
- Dubbelzijdigheid

GA IN GESPREK

OUDELS EN SCHOOL

Het belang van een constructieve samenwerking tussen ouders en school begint bij het in gesprek gaan met elkaar. Met een open houding en positieve insteek om te komen tot het onderzoeken van mogelijkheden en kansen

ONDERWIJS EN LEERMOEDERTEN
IN KAART BRENGEN

ONDERZOEKEN

GEGEVENS VERZAMELEN

SIGNALERINGS INSTRUMENTEN

(VROEG)SIGNALERING

- DHM, SIDI, PO, Knipste Kleuters (Signalering Ontwikkelingsvoorsprong)
- Observatiesystemen m.b.t. ontwikkelingsvoorsprong/begaaftheid

GEGEVENS AANVULLEN

Leerlingsgeregte groep, 3/4m, 8 Leerkrachtvragenlijst, Oudervragenlijst, Kindgesprek, Observatie m.d. klas, Verspreidingsvragenlijst-ethijs

LEERLING VOORSYSTEEM

Gegevens verzameld binnen de (reguliere) ondersteuningsstructuur en met leerlingvolgsysteem en t.t. de sociale en emotionele ontwikkelingen en de didactische ontwikkeling (loofsgegevens)

EXTERN DESKUNDIGEN

INDIE VAN TOEBEGING

Bijvoorbeeld breed psychologisch onderzoek, met intelligentieonderzoek als onderdeel of beperkt onderzoek (alleen, intelligentieonderzoek)

ONDERWIJS - EN LEERMOEDERTEN

IN KAART BRENGEN

Bij het verzamelen van alle gegevens ontstaan rich-daza naar een completer beeld van de onderwijs- en leerbehoeften van de leerling

HOOGBEGAADE LEERLINGEN
IN BLEED BRENGEN

PLAN VAN AANPAK

AAN DE SLAC

ONDERSTEUNING IN DE EIGEN GROEP

PASSEND EN OP MAAT

Aanvullende ondersteuning in de reguliere groep. Denk hierbij aan: compacten, verrijken, verbieden, verdiepen, toelopen, samenhang, autonomie, zone van naaste ontwikkeling.

VERSMELLEN

MOOIT ALS ERIGE 'OPLOSSING'

Vervroegd intromen in groep 1. Overstapen van een groep. Doorlopen van meerdere groepen in 1 jaar. Verzuilen voor een bepaald vak.

INTERNE PLUSKLAS

MÉT ONDERSTEUNING IN DE EIGEN GROEP

Partiële intensieve ondersteuning in een plusklas binnen de eigen school, naast intensieve ondersteuning in de reguliere groep

BOVENSCHOOLE PLUSKLAS

EXPERTISE GESLUSTEROED

Intensieve parttime ondersteuning in een bovenschoolse plusklas, naast intensieve ondersteuning in de reguliere groep

VOUJTD HB ONDERWIJS

GESPECIALISEERD ONDERWIJS

Voltojd HB onderwijs aan (hoog)begaaide leerlingen soms binnen een school met ook reguliere groepen en soms binnen een school met slechts uitsluitend HB onderwijs

ONDERBESOUW ONDERBESOUW

OVERGANG PO/VO

HOE VERVOLG NA HET PO

OUDELS EN LEERING VOORBEREIDEN

KEUZEMOGELIJKHEDEN

Informatie delen, bezoeken ook al in groep 7! Overeenkomsten en verschillen bekijken. Samen met ouders tijdig contact zoeken met VO scholen over de mogelijkheden. Oud (HB) leerlingen vragen kunnen stellen. Nutoodigen in de Plusklas/op school. Overzicht HB mogelijkheden in regio

LEERING VOORBEREIDEN

SAMENWERKEN PO/VO

Laatste blick Plusklas in VO. Body's vanuit VO. Biogramma vanlopen en het VO

ALB KEUZE VOOR VO GEMAART IS

WARMÉ OVERBRACHT

Als keuze is gemaakt vroegtijdig warme overdracht en korte bijleslocaties. Eerstvolgende overdracht op papier/digitaal voor HB-leerlingen, gericht op kwaliteiten, talenten en onderwijs- en ondersteuningsbehoeften (OBB doorzetten)

SAMENWERKING PO/VO

WENS PO

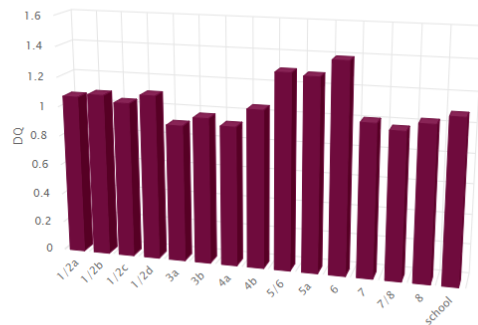
Sparren tussen specialisten HB, PO en VO, gespecialiseerd mentorschaps, visie op doorgaande lijn, onderzoeken mogelijkheden maatwerk in PTO (toetsings) en GTA (toetsing)

AMBITIES

HB netwerk PO/VO, Eresland, Kuntic en euvring uitwisselen, scholing, Samenwerking ISWVI, DO/VOZorg, casus/leerling samen oppakken

Diversiteitsmeter 2023-2024

Diversiteitsquotient per groep

Leerlingaantallen

Leerlingen	Aantal	Percentage	Richtlijn
Totaal aantal leerlingen:	316		
Aantal groepen	14		
Aantal leerlingen categorie 1	250	79%	85%
Aantal leerlingen categorie 2	53	17%	10%
Aantal leerlingen categorie 3	12	4%	3%
Aantal leerlingen categorie 4	1	0%	2%
Totaal gewogen diversiteit	357.5		
DQ school	1.09		

Diversiteitsquotiënten (DQ)

Groep	DQ
1/2a	1.07
1/2b	1.09
1/2c	1.05
1/2d	1.11
3a	0.92
3b	0.98
4a	0.94
4b	1.06
5/6	1.31
5a	1.29
6	1.4
7	1.02
7/8	0.98
8	1.04
School	1.09

Ondersteuningsmatrix 2023-2024

Ondersteuningsmatrix

Groep	DQ	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Totaal
1/2a	1.07						0:00 uur
1/2b	1.09						0:00 uur
1/2c	1.05				I: 1:00		1:00 uur
1/2d	1.11						0:00 uur
3a	0.92	S: 0:35 I: 0:03	S: 0:35		I: 0:03 S: 0:35		1:51 uur
3b	0.98	S: 0:42	S: 0:42 I: 0:03		S: 0:42		2:09 uur
4a	0.94	S: 0:30	S: 0:20		S: 0:30		1:20 uur
4b	1.06	S: 0:30 I: 0:15	S: 0:25 I: 0:15	I: 0:30	S: 0:25 I: 0:10		2:30 uur
5/6	1.31	I: 1:00	I: 0:15 S: 0:00	S: 0:30 I: 1:00	I: 1:00		3:45 uur
5a	1.29	S: 0:50	I: 0:15		S: 0:50		1:55 uur
6	1.4	I: 0:00	I: 1:45		I: 1:00		2:45 uur
7	1.02	G: 1:00	I: 0:30		I: 0:30		2:00 uur
7/8	0.98		S: 0:15		S: 0:30		0:45 uur
8	1.04	S: 0:30	I: 1:00		S: 0:20 I: 1:30		3:20 uur
School	1.09						23:20 uur

G= Ondersteuning in de morgen

Toelichting afkortingen en termen SOP

Versie: 22-9-2023

Diversiteitsmeter

Deze meter stelt de verschillen tussen leerlingen in de groep en school vast op basis van vier ondersteuningsvormen.

TLV=Toelaatbaarheidsverklaring

Een verklaring die nodig is om toegelaten te worden tot bijvoorbeeld het speciaal (basis)onderwijs.

OPP=Ontwikkelperspectief

Als een leerling niet kan uitstromen op het referentieniveau 1F dan wordt er een eigen ontwikkelingsperspectief vastgesteld waar de leerling op uitstroomt eind groep 8. Daar moeten de lessen voor deze leerling op afgestemd worden.

Cluster 1 onderwijs: blinde en slechtziende leerlingen

Cluster 2 onderwijs: dove en slechthorende leerlingen

Cluster 3 onderwijs: lichamelijk gehandicapte en/of verstandelijk gehandicapte en langdurig somatisch zieke leerlingen

Cluster 4 onderwijs: leerlingen met psychische stoornissen en/of gedragsproblemen

Parnassys: ons leerlingadministratie- en leerlingvolgsysteem

Onderwijsplannen: daarin staat beschreven de manier van hoe wij op school werken volgens een bepaald vak

HGW: Handelings gericht werken.

Dit is een manier van hoe we de ontwikkeling van de kinderen volgen.

TOS: Taalontwikkelingsstoornis

AB: Ambulante Begeleider

NT2-leerling

Leerling waarbij Nederlands de tweede taal is

SOVA: Sociale vaardigheidstraining

HP=Handelingsplan voor de leerling

KVA gedrag=Kennis Vaardigheden Attitude (kaart van aanpak)

SBO=Speciaal Basis Onderwijs

SO=Speciaal Onderwijs